

Ishøj kommune

Ishøj Naturcenter

Skyer

På denne workshop skal I finde ud af hvor stor en del af himmelen, der er dækket af skyer. I skal også finde ud af hvilken type skyer det er, og hvilket vejr de bringer med sig.

Skydække

Start med at finde ud af, hvor stor en del af himmelen, der er dækket af skyer. I skal tage 10 stikprøver af himmelen, det gør I ved at lægge jer på ryggen 10 forskellige steder i området og holde hulla-hop-ringen lige over jeres hoved i strakte arme.

Når man taler om skydække, taler man om at det kan være:

- Skyfrit (ingen skyer på himmelen),
- Letskyet (ca 1/4 af himmelen er dækket af skyer),
- Halvskyet (halvdelen af himmelen er dækket af skyer)
- Skyet (ca 3/4 af himmelen er dækket af skyer)
- Overskyet (himmelen er helt dækket af skyer)

- I hver stikprøve skal I vurdere, hvor stor en del af himmelen, der er dækket af skyer og notere det nedenfor med det tilsvarende symbol. Til sidst finder I gennemsnittet og notere også det.

Stikprøver:

1.	2.	3.	4.	5.
6.	7.	8.	9.	10.

Gennemsnitligt skydække:

Skytyper:

- Se på skynøglen og sammenlign med skyerne på himmelen. Hvilken type skyer er der tale om?

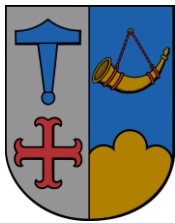
Svar:

Skyernes varsler:

Ofte bringer skyer nedbør med sig, hvor meget, hvilken slags og om der også kommer torden, det kan skyerne afsløre.

- Hvad varsler skyerne på himmelen i dag?

Svar:

Vind

På denne workshop skal I bestemme vindretningen og vindhastigheden.

Vindretningen

Vinden er opkaldt efter det verdenshjørne, hvor den blæser fra – altså kommer vinden fra vest (blæser fra Jylland mod Sjælland) så er det vestenvind. Vestenvinden er den mest almindelige i Danmark.

I skal nu finde ud af hvilken retning vinden kommer fra i dag.

Kontroller først at nordpilen (den mørke pil) i det lille kompas peger mod nord som på Figur A. Hvis ikke det er tilfældet, skal I dreje hele målestativet indtil det passer. Vær opmærksom på, at der går nogle sekunder inden kompasnålen falder til ro, så flyt stativet lidt af gangen og vent mellem hver flyt.

Når stativet står rigtigt, skal I se på vindfanen. Trådbøjlen står i den retning vinden KOMMER fra og flaget står i den retning vinden blæser (Figur B).

Figur A: Sådan skal kompasskiven se ud.

Vindretning →

Figur B: Vindretningen

- Hvad er vindretningen?

Vindhastigheden

- Aflæs vindhastigheden på den sorte vindmåler, der sidder på stativet. Hvad er resultatet på henholdsvis Beaufort-skalaen og i km/t?

Beaufort =

Km/t =

- I vejrudsigter i TV opgives vindstyrken oftest i m/s, hvor meget er dagens vindstyrke i m/s?
m/s =
- Hvor på vindschemaet indplaceres dagens vind (let, frisk, kuling osv.)?
- Hvilke kendetegn er der i naturen ved denne vindstyrke?

Ishøj kommune

Ishøj Naturcenter

Temperatur

På denne workshop skal I måle temperaturen under forskellige forhold og finde ud af om vinden har nogen betydning for om det er koldt eller varmt.

Temperatur i sol og skygge

- I skal starte med at aflæse temperaturen i henholdsvis sol og skygge. Termometrene er sat op, de er markeret med et blått bånd.

Temperatur i sol =

Temperatur i skygge =

- Solen opvarmer luften, derfor er de to resultater forskellige. Men forskellen mellem temperaturen i sol og skygge vil ikke være den samme hele året. Hvorfor ændrer den sig?

Temperatur i læ og vind

- I skal nu aflæse temperaturen et sted med læ og et sted med vind. Termometrene er sat op i skygge, de er markeret med blått bånd.

Temperatur i læ =

Temperatur i vind =

I et termometer måles temperaturen i et lukket rum – cylinderen med den farvede væske. Vinden har derfor ikke nogen betydende påvirkning på resultatet.

Chill-faktoren

Selvom termometrene siger at der ikke er koldere på blæsende steder end på steder med læ, så føles det alligevel sådan. Når man skal vurdere, hvor koldt der er, når det blæser, kan man altså ikke bare kigge på termometret, i stedet for taler man om vindkulde-grader eller chill-faktoren. Chill-faktoren bruges især når man skal vurdere om der er risiko for forfrysninger. Man regner først med chill-faktoren når det er under 10°C.

- Har chill-faktoren nogen effekt i dag?

Kom med en vurdering ud fra jeres temperatur målt i skygge, og den vindhastighed I har målt på vind-workshoppen.

I kan få hjælp på chill-faktor skemaet.

Svar:

Ishøj kommune

Ishøj Naturcenter

Luftryk

På denne workshop skal I bestemme luftrykket og finde ud af hvad dette luftryk betyder for hvilket vejr vi har.

Luftrykket måles i hekto-pascal (hpa). Det kan give os et præj om hvordan vejret bliver. Er det højtryk tyder det på at vejret bliver tørt og solrigt. Hvor i mod vi, hvis det bliver lavtryk, får blæsende, skyede og regnfuldt vejr. Man kan ikke stille en helt klar grænse op for hvornår det er højtryk og hvornår det er lavtryk, da det i bund og grund afhænger værdien for luftryk i omkringliggende områder. Men for at gøre det hele lidt nemmere skelner vi mellem højtryk og lavtryk ved 1000 hpa

Aflæs luftrykket

Start med at aflæse luftrykket på barometeret. Hvor mange hpa er luftrykket på?

Svar:

Er det et højtryk eller lavtryk?

Svar:

Hvilket vejr bringer luftrykket med sig?

Faktisk kan man ikke altid regne med at højtryk bringer tørt og solrigt vejr. Der findes nemlig flere forskellige slags højtryk, nemlig sommerhøjtryk (det der er beskrevet ovenfor) og vinter/kulde højtryk. Kuldehøjtryk medfører ofte overskyet og diset vejr. Tag det med i jeres overvejelser når I skal svare på dette spørgsmål.

Svar:

Ishøj kommune

Ishøj Naturcenter

Nedbør

På denne workshop skal I aflæse, hvor meget nedbør, der er faldet det sidste døgn, samt give et bud på om vi kan forvente at der kommer mere.

Mål nedbørsstørrelsen

Nedbørens størrelse angiver hvor højt vand eller smeltet sne og hagl vil stå på en jævn overflade, hvis det ikke kan løbe væk, sive ned i jorden eller fordampe. Nedbørens størrelse måles i mm og nedbørsmængden måles i l/m²

Når meteorologer annoncerer et kommende regn- eller snevejr, oplyses nedbørsstørrelsen, derfor er det også den I skal bestemme.

- Aflæs resultatet i det opsatte måleglas.

Svar:

- Regnmåleren er hævet en meter over jorden – hvorfor?

Får vi nedbør i dag?

- Vurder ud fra jeres øvrige målinger, lufttrykket og skyerne på himmelen om vi kan forvente at få mere regn i dag.

Ishøj kommune

Ishøj Naturcenter

Lav jeres egen vejrudsigt

I skal nu i bedste Peter Tanev – stil (ham fra TV2-vejret) lave en vejrudsigt for hvordan vejret er i Ishøj i dag.

- I skal have følgende oplysninger med I jeres vejrudsigt:

Temperatur
Nedbør
Skydække
Vind
Lufttryk

- I skal også komme med en prognose for, hvordan vejret bliver det næste døgn, ud fra nogle af de betragtninger I har gjort jer på workshopsene.

I skal bruge mellem 2-5 minutter på at fremlægge jeres vejrudsigt for resten af klassen og det skal selvfølgelig gøres som på tv. Den eneste forskel er at I ikke skal bruge de forenklede vejr-symboler, som bruges på TV. I stedet skal I bruge de internationalt fastlagte symboler, dem kan I se vejr-symbol-skemaet.

Her er et eksempel på hvordan symbolerne bruges:

Der blæser en jævn vind fra nordøst (NØ) svarende til 4 på beaufort-skalaen. Temperaturen er 10 grader og det er halvskyet, der kan forekomme regnbyger.

I har et stort papir og tusser til jeres rådighed, når I skal lave et vejrkort.